УДК 34
З-12

Рекомендовано до друку Вченою радою Вищого навчального приватного закладу «Дніпровський гуманітарний університет» (протокол від 27.07.2026 № 13).

З-12 Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення : матер. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 05 черв. 2026 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2026. 242 с.

Збірник конференції містить матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення» (05.06.2026), у роботі якої взяли участь представники закладів вищої освіти, наукових установ, правоохоронних органів, недержавних установ України та іноземних держав.

Матеріали науково-практичної конференції надруковані в авторській редакції.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

докт. юрид. наук, проф. **Олег КИРИЧЕНКО** (*голова);* канд. юрид. наук, доц. **Олександр ХРИСТОВ** (*заст. голови);* канд. юрид. наук, доц. **Тетяна АЛФЬОРОВА**; докт. юрид. наук, доц. **Вадим ДАВИДЮК**; канд. юрид. наук **Сергій ДУБОВ**; докт. юрид. наук, проф**. Євген ЛЕГЕЗА**; канд. юрид. наук, доц. **Тетяна ЛЕЖНЄВА**; докт. юрид. наук, проф. **Вадим НЕГОДЧЕНКО**; канд. юрид наук, доц. **Станіслав ЧЕРНОП'ЯТОВ**; **Андрій МІРОШНИК** *(секретар).*

ISBN 978-617-8981-32-7

© ВНПЗ ДГУ, 2026
© Автори, 2026

Булгаков І.С.
ПЕРЕКЛАДАЧ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО СТАТУСУ ТА НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ…… 162

Ханькевич А.М.
СТРУКТУРОВАНІ АНАЛІТИЧНІ ТЕХНІКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕБІАСИНГУ В ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ ТА ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ……... 165

Ткачук Д.В.
ПРОБЛЕМАТИКА ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ПЕРЕМІЩЕННЮ ЗБРОЇ ТА БОЄПРИПАСІВ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ…….. 169

Макаров Д.Д., Пиріг І.В.
ПРОБЛЕМАТИКА ДОПУСТИМОСТІ ЦИФРОВИХ ДОКАЗІВ…… 171

Форостянова М.І., Пиріг І.В.
КРИМІНАЛІСТИЧНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ОСОБИ ЗА ВІДЕОЗАПИСОМ…… 173

Чепік А.М., Пиріг І.В.
ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗОВАНИХ ГРУП, ЩО ВИКРАДАЮТЬ ГУМАНІТАРНУ ДОПОМОГУ……... 177

Статіва І.І.
ПРО ПОТРЕБУ В ОБШУЦІ ОСОБИ ЯК ОКРЕМІЙ СЛІДЧІЙ (РОЗШУКОВІЙ) ДІЇ……. 180

Воліков Т.А.
УМОВИ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ СТВОРЕННЮ БАНД І ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ..... 183

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ТА ПРИВАТНО-ПРАВОВІ ВІДНОСИНИ У КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ

Serghei Derenev, Laurenţiu Scobici
THE SOCIO-ECONOMIC IMPACT OF THE DEGRADATION OF WATER RESOURCES IN THE DNIESTER RIVER BASIN……... 187

Алфьорова Т.М.
КІБЕРХАРАСМЕНТ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ……. 191

Мосейко А.Г.
ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ……... 195

учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура [1]. На думку автора, ці вимоги правильніше було б віднести не до завдань, а до обов'язкових умов виконання цих завдань. Але очевидно, що дозвіл на проведення обшуку особи як окремої слідчої (розшукової) дії сприяв би як зменшенню процесуального примусу до обшукуваних осіб, так і підвищенню ефективності доказуванню у кримінальному провадженні.

Список використаних джерел та літератури:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8073-10#Text.
3. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text.
4. Постанова Верховного суду від 03.06.2024 у справі № 759/5346/20. URL : https://reyestr.court.gov.ua/Review/119653307.

Воліков Тарас Анатолійович
кандидат юридичних наук,
старший науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії
проблем юриспруденції та психології
Науково-дослідного інституту
Дніпровського гуманітарного університету
ORCID ID 0000-0002-2387-1410

УМОВИ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ СТВОРЕННЮ БАНД ТА ЗЛОЧИННИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Профілактика кримінальних правопорушень, пов'язаних з діяльністю банд та злочинних організацій, насамперед повинна бути спрямована на недопущення формування цих організованих злочинних об'єднань. Слід зазначити, що оперативно-розшукова профілактика є специфічним видом діяльності правоохоронних органів, що здійснюється оперативними підрозділами цих органів, спрямований на недопущення вчинення кримінальних правопорушень, а також своєчасне виявлення та усунення (нейтралізацію) причин і умов, що сприяють їх вчиненню [1, с. 206]. Таким чином, однією із складових оперативно-розшукової профілактики є своєчасне виявлення та усунення (нейтралізацію) причин та умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень.

В кримінології умови, що сприяють вчиненню конкретних кримінальних правопорушень, розглядають у двох аспектах, тобто умови, які сприяють формуванню мотивації та криміногенному формуванню особи, та умови, які сприяють вчиненню безпосередньо кримінального

правопорушення. Вони, тобто умови, викликають намір подальшого кримінально протиправного прояву [1, с. 33].

На наш погляд, до загальних умов, які сприяють існуванню кримінальних правопорушень, які сприяють створенню банд і злочинних організацій, відносяться чинники правового та організаційно-управлінського характеру. Зокрема, до них можна віднести:

1) значні прогалини щодо забезпечення державної політики у сфері протидії злочинності, у тому числі недосконаліть чинних нормативно-правових актів, які спрямовані на протидію організованій злочинності;

2) недостатньо ефективна протидія організованій злочинності взагалі та створенню банд і злочинних організацій зокрема з боку правоохоронних органів, а саме: а) відсутність комплексних та систематичних підходів щодо вивчення стану бандитизму й діяльності злочинних організацій, програмно-цільового планування, пріоритетних напрямів протидії їм; б) оперативні підрозділи та органи досудового слідства використовують не завжди ефективні методи викриття й розслідування кримінальних правопорушень, що вчинюються цими організованими злочинними об'єднаннями; в) під час оперативно-розшукової діяльності та досудового розслідування не виявляються причини та умови, що сприяють створенню банд і злочинних організацій; г) недостатньо використовуються запобіжні заходи, спрямовані на усунення детермінант організованої злочинної діяльності та ін.;

3) зниження ролі громадськості у протидії злочинності.

До більш конкретних недоліків у правоохоронній діяльності, які сприяють існуванню банд і злочинних організацій, належать: неготовність деяких підрозділів Національної поліції діяти в умовах суттєвої зміни кримінологічної ситуації, яка відображає процеси консолідації, кооперування і професіоналізації кримінального світу; недостатньо цілеспрямований пошук осіб – можливих учасників банд і злочинних організацій; низькій рівень оперативної роботи з контролю за діяльністю лідерів організованих злочинних угрупувань, недосконалі тактичні прийоми документування їх діяльності; недостатнє технічне забезпечення правоохоронних органів [3, с. 125].

На поширення банд і злочинних організацій впливають бойові дії, які відбуваються в країні. Це пов'язано з тим, що:

по-перше, поширення тенденцій щодо міграції злочинного елементу з тимчасово окупованих територій на підконтрольну українській владі територію;

по-друге, масово розповсюджується зброя, що сприяє активізації кримінально протиправної діяльності.

Одним із чинників, що детермінує створення банд і злочинних організацій, є вплив засобів масової інформації на формування негативних соціально-психологічних властивостей особи злочинців. За допомогою зазначених інформаційних джерел популяризується культ «успішних злочинців». І хоча автори публікацій, новин або кінофільмів не ставлять за

мету пропаганду такої субкультури, але фактично їх продукція в певному сенсі їх рекламує.

Таким чином, до загальних умов, які сприяють вчиненню зазначених кримінальних правопорушень, належать: 1) недосконаліть оперативно-розшукового законодавства та правового регулювання протидії організованій злочинності; 2) неефективна протидія організованій злочинності з боку правоохоронних органів; 3) зниження ролі громадськості у протидії злочинності; 4) відставання форм і методів негласної роботи; 5) корумпованість в органах державної влади, місцевого самоврядування, правоохоронних органах тощо; 6) негативний вплив інформаційних джерел (засобів масової інформації, Інтернету) та ін.

Своєчасне виявлення самого факту створення банди і злочинних організацій, притягнення до кримінальної відповідальності винних осіб, забезпечує запобігання вчинення цими організованими злочинними утвореннями можливих кримінальних правопорушень.

На сьогодні професійна підготовка працівників оперативних підрозділів не в повній мірі відповідає вимогам часу, серед них збільшується кількість молодих фахівців, які не мають відповідного досвіду. Слід зазначити, що в органах Національної поліції з року в рік погіршується робота з персоналом, у результаті чого через різні причини зі служби звільняється суттєва кількість працівників оперативних підрозділів, які мають значний досвід роботи, що призводить насамперед до втрачання наступності поколінь. Тому одним із актуальних питань за цим напрямом є напрацювання сучасних підходів щодо підготовки висококваліфікованих фахівців для підрозділів кримінальної поліції.

На наш погляд, до спеціальних умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, які пов’язані зі створенням банд і злочинних організацій, слід віднести:

1) недоліки в діяльності оперативних підрозділів щодо виявлення осіб, які мають намір об’єднатися в злочинне утворення;

2) недосконаліть методики щодо виявлення кримінальних правопорушеньв, які пов’язані зі створенням банд і злочинних організацій, та осіб, які їх вчинили;

3) недостатня кількість висококваліфікованих працівників та різке «омолодження» працівників оперативних підрозділів, діяльність яких спрямована на протидію організованим злочинним об’єднанням.

Усунення перерахованих вище чинників, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень, які пов’язані зі створенням банд і злочинних організацій, є головним в оперативно-розшуковому запобіганні цим злочинам.

Список використаних джерел та літератури:

1. Кириченко О. В., Шевченко О. А. Оперативно-розшукова профілактика злочинів як вид діяльності ОВС України. *Вісник Запорізького юридичного інституту ДДУВС*. 2009. №2. С. 199–206.

2. Бузало П. М., Денисов С. Ф., Кириченко О.В. Кримінологія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 192 с.

3. Воліков Т. А. Теоретико-прикладні засади оперативно-розшукової протидії підрозділами кримінальної поліції злочинам, які пов’язані зі створенням банд та злочинних організацій : дис. … канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2021. 233 с.